

„Cała Polska czyta dzieciom” – rodzice czytają dzieci słuchają”

Czytajmy dzieciom

Poczytaj mi mamo, czyli jak czytanie bajek dzieciom wpływa na ich emocjonalny rozwój.

Współczesna szkoła i przedszkole wprowadzają dziecko w świat książek, poszukując coraz to nowych sposobów zainteresowania książką i przygotowania świadomego odbiorcy dzieł literackich. Jeżeli dziecko nie zaspokoi podstawowych potrzeb wynikających z wrodzonej ciekawości świata dzięki książce - zwyciężą groźni konkurenci czytania - film i telewizja. Ważnym jest, aby przygotowanie dzieci do samodzielnego czytania i korzystania z literatury jako źródła wiedzy, przeżyć i emocji rozpoczęło się jak najwcześniej. Ogromną rolę odgrywają w tym procesie rodzice, jako osoby wspomagające wszechstronny rozwój dziecka. To czytanie właśnie staje się jednym ze sposobów na umiejętne wspomaganie tego rozwoju.

Nie sposób przytoczyć tutaj wszystkich zalet, jakie płyną z pięknej tradycji czytania dziecku bajek na dobranoc.

Zaleta pierwsza - wzór pięknej mowy - niejednokrotnie przecież na co dzień posługujemy się gwarą. Nasze dziecko idąc do szkoły ma problemy z prawidłową mową. Czytając teksty dostosowane do wieku i potrzeb dziecka dajemy mu przykład prawidłowego budowania zdań i wypowiedzi.

Zaleta druga - koncentracja. Dziecko, któremu czytano w dzieciństwie bajki, potrafi lepiej skupić się w czasie zajęć w szkole, łatwiej się wypowiada, jego mowa jest płynna, buduje poprawniejsze składniowo zdania. Dzięki różnorodności tekstów mały "słuchacz" posiada bogaty słownik (czynny i bierny), ma również lepiej wykształconą pamięć słuchową i wzrokową (o ile czytane teksty były bogato ilustrowane). Wielu psychologów wskazuje również na rozwój dziecięcej wyobraźni dzięki słuchanym bajkom.

Poza wymienionymi zaletami wpływającymi z czytania dzieciom książek należy zwrócić uwagę na jego rolę w kształceniu emocjonalnym. Czytając teksty nasycamy je emocjonalnie pomagając im poprzez naszą interpretację odczytywać i wyrażać emocje zawarte w tekście. Im młodsze dziecko tym łatwiej utożsamia się z bohaterami bajek wchodząc często w ich rolę. Uwidacznia się to w bezpośrednich reakcjach dziecka i w późniejszych zabawach oraz rysunkach. Czytając dobrze dobrane bajki, stwarzamy sytuację,

w której kształtuje się wyobraźnia dziecka uwarunkowana emocjami pojawiającymi się podczas słuchania. Czytając bajki, mamy nieograniczony wpływ na dobór tekstów, które pomogą dziecku w interpretowaniu różnych sytuacji życiowych.

Przeznaczone dla dzieci pozycje książkowe przedstawiają ten sam rodzaj emocji jakie towarzyszą im w codziennym życiu. dzieci, słuchając czytanych przez rodziców tekstów, rozpoznają siebie w sytuacjach tam opisanych.

Zaleta trzecia - czytanie książek wzmacnia relację rodzica z dzieckiem. Rodzicom często pomaga zrozumieć psychologiczny i emocjonalny rozwój ich dzieci nadać mu właściwy kierunek. Widzimy często jak dziecko rośnie nabiera wagi - a czy zauważamy, że równocześnie z tym procesem kształtuje się jego osobowość ?

Zaleta czwarta - w życiu dziecka tworzy się obraz rodzica przewodnika i opiekuna - który prowadzi go przez zakamarki życia - bezpiecznie i spokojnie. Jeżeli czytamy dziecku różne pozycje (bajki, wiersze, opowiadania) z łatwością odnajdujemy postacie, które pomogą w przeżywaniu i przezwyciężaniu trudności, interpretacji trudnych, życiowych sytuacji, rozwiązywanie ich.

Odrzucając książkę - świadomie rezygnujemy z jedynej (oprócz rozmowy) możliwości porozumiewania się z dzieckiem i wejścia w jego świat. W sytuacji kiedy dziecko zostawione jest samemu sobie w trudnych czy kłopotliwych dla niego sytuacjach, szuka pomocy gdzie indziej. Często znajduje dla siebie azyl przed ekranem telewizora, sprowadzając kontakt ze światem do jego najgorszej części.

Czytajmy więc dzieciom bajki. Wcale nie musimy kupować książek i bajek. W szkole działa dobrze zaopatrzona biblioteka, w której z pewnością możemy wypożyczyć coś dla naszych dzieci, otrzymać fachową poradę. Zabierzmy dziecko ze sobą - niech również wybierze coś samodzielnie. Ciekawość świata - rozbudźmy w naszych dzieciach wyobraźnię. Nie zostawiajmy ich na pastwę TV. Przecież to nasze dzieci.

Rola głośnego czytania w aspekcie rozwoju dziecka

Jak powszechnie wiadomo czytanie bajek wpływa pozytywnie na rozwój dzieci, ale przyjrzyjmy się temu bliżej.

Na początek chciałabym przedstawić, jakie korzyści płyną z czytania czy też opowiadania bajek.

Korzyści wychowawcze – bajki formułują system wartości dzieci to znaczy, że pokazują co jest dobre, a co złe, różnicując to w zachowaniach bohaterów

bajek, w baśniach dobro zawsze zwycięża zatem wskazują one, że warto jest być dobrym. Ponadto bajki kształtują postawę pomagania innym oraz rozwijają osobowość, pobudzają zaciekawienie światem oraz oswajają z jego różnorodnością. Baśnie podpowiadają również maluszkom sposoby pokonywania trudności i że z każdej sytuacji jest jakieś wyjście. Czytanie bajek dzieciom pobudza ich wyobraźnię, twórczość i pomysłowość.

Korzyści terapeutyczne – bajki nie tylko kształtują osobowość ale również mogą ją wspierać. Dziecko poprzez utożsamienie się z bohaterem znajduje sposób oswojenia się z lękami czy obawami na przykład przed lekarzem. Bajki podnoszą samoocenę dziecka oraz poprawiają jego nastrój. Czytanie bajek może pozytywnie wpłynąć również na relacje Malucha z otoczeniem poprzez ukazanie, że nie jest się samotnym w uczuciach takich jak strach, zazdrość, kalectwo.

Korzyści relaksacyjne – Dziecko podczas opowiadania mu bajeczki odpręża się, relaksuje, wycisza. Niektóre dzieci podczas baśni zasypiają, co oznacza, że są spokojne i zrelaksowane.

Korzyści komunikacyjne – Baśnie mogą być bardzo pomocne podczas przekazywania maluszkom ważnych treści życiowych oraz sposobem porozumiewania się z dorosłymi na tematy istotne. Bajka pomaga również rodzicom przekazać dziecku ważne sprawy.

Teraz przedstawię w jaki sposób opowiadać bajki dzieciom, aby wszystkie z wyżej wymienionych korzyści wystąpiły.

Zatem warunki dobrej recepcji bajek i baśni to:

- zapewnij dziecku wygodną pozycję ciała („usiądź wygodnie”, „wyprostuj nogi”, „oprzyj główkę”) oraz bliskość fizyczną z Tobą (szczególnie ważne u małych dzieci),
- stwórz miły nastrój (np. zapalona świeca, cicha muzyka relaksacyjna w tle),
- zapewnij dziecku kontakt wzrokowy z Tobą,
- mów głosem spokojnym, nie spiesząc się,
- po skończeniu opowiadania utrzymaj jeszcze spokojną atmosferę,
- zaproponuj dziecku ekspresję artystyczną jego wewnętrznego przeżycia (uczucia, skojarzenia) w formie rysowania, malowania, lepienia z plasteliny,
- opowiadaj tę baśń wielokrotnie w celu jej utrwalenia.

Podsumowując naprawdę warto czytać dzieciom... po prostu.